วิทยานิพนธ์เรื่อง	วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551
คำสำคัญ	สินค้าไม่ปลอดภัย / ปัญหาการบังคับใช้
นักศึกษา	นายจักรพงษ์ บุญอ่ำ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.นิพันธ์ จิตะสมบัติ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิชา	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2552

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 บัญญัติขึ้นเพื่อให้เป็นกฎหมายโดยตรงว่าด้วยความรับผิดในสินค้าไม่ปลอดภัย (Product Liability) เช่นเดียวกับในต่างประเทศ ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ ที่ยังไม่เคยปรากฏหลักเกณฑ์ในการตีความ เพื่อพิจารณาทางการศาลมาก่อน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อนำเสนอแนวทางในการพิจารณาหลักเกณฑ์ ลดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย โดยการศึกษาวิจัยเอกสาร จากตำรา คำอธิบายกฎหมาย บทความและคำพิพากษาของศาล โดยผลจากการศึกษาวิเคราะห์พบปัญหาหลายประการ กล่าวคือ 1) ด้านความไม่ครอบคลุม คือ ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีประกาศกฎกระทรวงยกเว้นไม่ใช้บังคับแก่สินค้าบางชนิด โดยไม่ให้มีอำนาจเพิ่มเติมสินค้าที่จะใช้บังคับ,การไม่คุ้มครองถึงความเสียหายบางประเภท เช่น จากคลื่นโทรศัพท์, สินค้าจากการทำประมง , ความเสียหายที่ได้รับต่อจิตใจและทรัพย์สิน ไม่ว่าจะมีความรุนแรงหรือมีจำนวนมากเพียงใดจำเป็นต้องได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัยประกอบด้วย จึงจะได้รับความคุ้มครอง 2) ด้านความไม่ชัดเจน เช่น ไม่กำหนดว่า คำเตือน วิธีใช้ เก็บรักษาสินค้า จะให้ใช้อ้างอิงหลักเกณฑ์จากหน่วยงานใด, นิยามคำว่า "ผลิต" หมายความถึงการคัดเลือก แบ่งบรรจุสินค้าด้วย แม้ไม่อาจส่งผลให้สินค้าเกิดความไม่ปลอดภัยได้ก็ตาม ทำให้ผู้ขายที่ทำการคัดเลือก ผู้แบ่งบรรจุเกิดความรับผิดในฐานะผู้ผลิตสินค้า โดยไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง, ไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดว่า ผู้ได้รับความเสียหาย เนื่องจากอยู่บริเวณใกล้เคียง (Bystander) ซึ่งไม่ได้ใช้สินค้าจะต้องมีภาระการพิสูจน์เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองหรือไม่อย่างไร ผู้ประกอบการสามารถประกาศยกเว้นความรับผิดไว้ล่วงหน้าได้เพียงใด และมีเหตุยกเว้นความ

SPU CHONBURI

รับผิดสำหรับกรณีนี้อย่างไร, การให้นำบทบัญญัติจากกฎหมายฉบับอื่น ที่ให้ความคุ้มครองผู้เสียหายมากกว่ามาใช้บังคับได้ขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการเปรียบเทียบ เนื่องจากในกฎหมายแต่ละฉบับมีบทบัญญัติให้ความคุ้มครองผู้เสียหายทั้งที่มากกว่าและที่น้อยกว่าปะปนกันอยู่ การนำมาใช้ประกอบกันก็ยังติดขัดด้วยหลักเกณฑ์การพิสูจน์ความรับผิดแตกต่างกัน 3) ด้านความเป็นธรรม เช่น ผู้ขายได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับผิด แม้ว่าจะมีส่วนกระทำความผิด, ผู้นำเข้าต้องร่วมรับผิดซ้ำซ้อนกับผู้ผลิต แม้ว่าผู้ผลิตจะมีสำนักงานสาขาหรือตัวแทนอยู่ในประเทศไทยด้วย, การพิจารณาค่าเสียหายเชิงลงโทษ โดยคำนึงถึงสถานะทางการเงินของผู้ต้องรับผิด อาจเป็นการเลือกปฏิบัติไม่เท่าเทียมกัน แม้ว่าผู้เสียหายที่มีส่วนผิดก็ยังมีสิทธิได้รับค่าเสียหายเชิงลงโทษด้วย อาจถือได้ว่าเป็นการเลือกลงโทษผู้ประกอบการแต่ฝ่ายเดียว 4) ด้านขาดมาตรการคู่ขนานเชิงป้องกันความเสียหาย เช่น ขาดศูนย์เฝ้าระวังและตรวจสอบสินค้าที่ไม่ปลอดภัย การประนีประนอมยอมความ การถอนฟ้องคดี ทำให้ผู้บริโภคที่มิใช่คู่ความในคดี ไม่ทราบถึงข้อเท็จจริงและไม่อาจป้องกันตัวก่อนจะเกิดความเสียหาย การขาดมาตรการเพื่อบรรเทาความเสียหายระหว่างดำเนินคดีหรือบังคับคดี, กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยยังไม่รองรับกับค่าเสียหายทางจิตใจและค่าเสียหายเชิงลงโทษ จึงไม่สามารถทำประกันภัยความเสี่ยงได้ 5) ด้านความไม่สอดคล้องกับกฎหมายอื่น เช่น การไม่นำเหตุยกเว้นความรับผิดเนื่องจากความรู้และเทคโนโลยีขณะผลิต ไม่สามารถพิสูจน์ทราบถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้าได้ (State of the Art Defense) มาใช้ อาจเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ต้องรับผิด เป็นอุปสรรคในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆออกสู่ตลาด ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในมาตรฐานของกฎหมายไทย, ความลักลั่นแตกต่างกับกฎหมายวิธีสบัญญัติที่เกี่ยวข้องในเรื่องยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมฟ้องคดีและจำนวนค่าเสียหายเชิงลงโทษ เกิดความสับสนต่อการดำเนินคดี 6) ด้านผลกระทบทางสังคมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็ก เช่น ผู้ค้าปลีกรายย่อยและเกษตรกร เกิดภาระและต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และอาจไม่สามารถพัฒนาศักยภาพการแข่งขันในตลาดได้ หากขาดมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐ ผลจากการศึกษาพบถึงปัญหาดังกล่าว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้นำเสนอแนวทางในการพิจารณา เพื่อลดปัญหาอันเป็นอุปสรรคในการบังคับใช้ ให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นธรรมสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

SPU CHONBURI

THESIS TITLE	CRITICAL ANALYSIS OF PROBLEMS IN THE ENFORCEMENT OF THE ACT ON LIABILITY FOR INJURY CAUSED BY DEFECTIVE PRODUCTS, B.E. 2551(2008)
KEYWORD	DEFECTIVE PRODUCT / PRODUCT LIABILITY
STUDENT	MR. JUKRAPONG BUN-UM
THESIS ADVISOR	ASSOC. PROF. DR. NIPANT CHITASOMBAT
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW
FACULTY	GRADUATE SCHOOL SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2009

ABSTRACT

The Act on Liability for Injury Caused by Defective Products B.E. 2551 (hereinafter "ALICDP") was enacted with an intention to be a specific law for product liability in compliance with international legal standard. Being new legislation, the existing court interpretations may be insufficient to accommodate a need. This thesis aims to provide legal analysis to reduce problems of interpretation derived from an application of this legislation. It conducts on methodology of documentary research surveying on textbooks, legal commentaries, articles and interpretations of court cases. Upon survey, it finds numerous legal problems taken place from: 1) Incomprehension: ALICDP prescribes that Prime Minister empowers to issue Ministerial Rules and Regulations to exclude certain numbers of goods and products itemized thereof, but not to include additional goods and products. It also stipulates that he empowers to exclude certain kinds of damages resulted by defective products, such as telephone waves and fishery products, and damages causing emotional distress and personal property in any degree directing to people's life, physical body, and well-being. 2) Obscurity: ALICDP does not specify which governmental agency is responsible for establishing standards of labeling, writing instruction, and warning. In accordance with the use of term "manufacturing", it embraces acts of selection, packaging and re-packaging. Though such acts may not render any defect

SPU CHONBURI

in products, the seller is still liable. It raises question of practicality whether a bystander who does not withhold or exploit such products has a burden of proof. Thus, manufacturers or producers may raise condition of disclaimer to exclude them for liability; ALICDP provides that other relating laws with more protection can be applied. Still, certain approaches in making comparison are needed in proving liability. 3) Justification: ALICDP exempts seller from liability but not limits to importer regardless the manufacture or producer may have its branch or subsidiary in this territory. In regard to punitive damages, ALICDP provides that it rests upon court's consideration to impose more or less compensation depending on the defendant's financial status and different level of defendants. 4) Lacks of Parallel Measures: ALICDP does not establish a forum or center for inspection, mitigation, and withdrawal of parties. This renders any other consumers wishing to enter into the litigation lack of knowledge of the case. It also lacks of measures for damage relief while the case in process and being enforced. Last, insurance law does not embrace or consider such compensation for emotional distress and punitive damages. 5) Inconsistency of Laws: ALICDP does not refer to "State of the Art Defense" in its context. This may render defendants unfairness and obstruct innovation and invention into the market. In addition, its procedure involving in exemption of court fees may lead to confusion. 6) Impact to Small Business: small business owners and those in agricultural sectors gain increasing costs, diminishing them an opportunity to enter into competitive market.

SPU CHONBURI